

Ordu ve Jandarmaya mensup efradın ve sair binek hakkı olanların kendi malı bineklerinin ve orduya alınan ahali nakliye vasıtalarının ödenmesine dair olan 1471 sayılı kanunun 4 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası ve Dahiliye, Millî Müdafaa ve Bütçe Encümenleri mazbataları (1 274)

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71/155 - 6/1363

22 . V . 1944

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Ordu ve Jandarmaya mensup zâbitlerle efradın vesair binek hakkı olanların kendi malı bineklerinin ve orduya alınan ahali nakliye vasıtalarının ödenmesine dair 1471 sayılı kanunun 4 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında Dahiliye Vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 9 . V . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesiyile birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

Esbabı mucibe

Ordu ve jandarmaya mensup subaylarla eratın kendi malı bineklerinin ödenmesine dair olan 29 . IX . 1929 tarihli ve 1471 sayılı kanunun 4 ncü maddesi mucibince (Vazife esnasında kendi sun'u taksiri olmaksızın ölen) subay binek hayvanları için 350 ve erat hayvanları için 200 lirayı geçmemek üzere tazminat verilmektedir.

Fiyatların yükselmesi ve binek hayvanlarının nedret kesbetmesi dolayısıyla subaylara 350, erata 200 liraya binek hayvanı tedarik edilemediği gibi tazminatın da bu miktarları geçmemek üzere verilmesi kanun icabı olduğundan subaylar yüksek fiyatla hayvan almaktan içtinap etmektedirler.

1706 sayılı Jandarma Kanununun 15 nei maddesi gereğince umumiyetle atlı olması lâzımgelen jandarma subayları bu sebeple atsız kalıyor ve buyüzden de esaslı vazifelerinin (Emniyet ve asayiş işlerinin) sekteye uğraması muhtemel görülmektedir.

Ödeme miktarının jandarma eratı binek hayvanları için (400) ve jandarma subay binekleri için (600) liraya çıkarılması subay ve eratın hayvan alımını teşvik ve temin edeceği ve yukarıdaki sebepler yüzünden husule gelmesi muhtemel mahzurları da ortadan kaldıracığı düşüncesiyle 1471 sayılı kanunun 4 ncü maddesine bir fıkra eklenmiştir.

Dahiliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye Encümeni

Esas No. 1/274

Karar No. 39

4. VII. 1944

Yüksek Reisliğe

Ordu ve Jandarmaya mensup zâbitlerle efradın ve diğer binek hakkı olanların kendi malı bineklerinin ve orduya alınan ahali nakil vasıtalarının ödenmesine dair 1471 sayılı kanunun 6 ncı maddesinin değiştirilmesi hakkında Dahiliye Vekilligince hazırlanıp İcra Vekilleri Heyetince 9. V. 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan ve Başvekâletin 22 mayıs 1944 tarih ve 6/1362 sayılı tezkeresiyle Yüksek Reisliğe sunulmuş olan kanun lâyihası Dahiliye Vekilligi mümessilî huzuriyle tetkik ve müzakere olundu.

Yapılan müzakere neticesinde:

Ordu ve Jandarmaya mensup subaylarla eratın kendi malı olan binekleri, vazife esnasında sahiplerinin sunu taksiri olmaksızın, öldükleri takdirde subay binekleri için 350 ve erat binekleri için de 200 liraya kadar tazminat verileceği 1471 sayılı kanunun 4 ncü maddesinde yazılı olduğu görülmüş, ve binek hayvanlarının azalmış ve fiyatlarının yükselmiş bulunması dolayısıyla subayların yüksek fiyatla hayvan satın almaktan çekinmekte olduğu anlaşılmıştır.

Bu sebeple, 1706 sayılı jandarma kanunu-

nun 15 nci maddesi gereğince atlı olması lâzımgelen jandarma subaylarının atsız kalacağı ve bu yüzden emniyet ve asayiş işlerinin aksayacağı muhtemel görülerek, tazminat miktarının subay hayvanları için 600 ve erat hayvanları için de 400 liraya kadar yükseltilmesi yolunda Hükümetçe yapılmakta olan teklifi Encümenimiz yerinde ve uygun bulmuş ve kanun lâyihası aynen kabul edilmiştir.

Havalesi ve ghile Millî Müdafaa Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Da. En. Rs. V.	R. V.	M. M.
Çoruh	Çoruh	Giresun
A. Tüzün	A. Tüzün	N. Osten
Kâtip		
Seyhan	Ankara	Balıkesir
	F. Daldal	S. Uzay
Balıkesir	Bolu	Erzurum
F. Tiritioğlu	H. Ş. Adal	N. Elgün
Erzincan	Gümüşane	Kayseri
Ş. Sökmensüer	R. Güreli	A. H. Kalaç
Tokad	Trabzon	Konya
A. G. Pekel	S. Abanozoğlu	Ş. Ergun

Millî Müdafaa Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

M. M. Encümeni

Esas No. 1/274

Karar No. 34

11. VII. 1944

Yüksek Reisliğe

Ordu ve jandarmaya mensup zâbitlerle eratın ve diğer binek hakkı olanların kendi malı bineklerinin ve orduya alınan ahali nakliye vasıtalarının ödenmesine dair 1471 sayılı kanunun dördüncü maddesinin değiştirilmesi hakkında Dahiliye Vekillilince hazırlanıp Başvekâletin 22 mayıs 1944 gün ve 6/1362 sayılı yazısıyla Yüksek

Reisliğe sunulan ve Dahiliye Encümeninin 4 temmuz 1944 gün ve 1/274 esas numarasıyla Encümenimize gelen kanun lâyihası ilgili vekilliklerin mümessilleri hazır oldukları halde müzakere edildi.

1471 aylık kanuna nazaran; (vazife esnasında kendi sunitaksiri olmaksızın ölen) subay binek

hayvanları için 350 ve erat hayvanları için 200 lirayı geçmemek üzere tazminat verilmektedir. Fakat halen binek hayvanlarının azalması ve fiyatlarının ise eski fiyatlara göre en az % 500 artması yüzünden subaylara ve erata 350 ve 200 lira üzerinden hayvan tedarikine imkân bulunamamakta ve bu sebeple umumiyetle atlı olması lâzımgelen jandarma subayları atsız kalmaktadırlar ki, bu keyfiyet emniyet ve âsayış bakımından mahzurludur.

Orduda ise kanunen zatî binek hayvanı bulundurması mecburi olan kimselerin bu şartlar dâhilinde hayvan tedarik edememeleri, bunların kıta hayvanlarından istifadelerine yol açmakta ve zaruri kılmaktadır.

Bu mahzurları gidermek maksadiyle teklif edilen bu lâyiha esas itibariyle Encümenimizce muvafık görülmüş ise de lâyihanın birinci maddesinde teklif olunan erat hayvanı için 400 ve subay hayvanı için 600 lira ile matluba uygun hayvan bulunamayacağı derpiş olunmuştur. Bu fiyatları daha ziyade yükselterek 800 ve 1 000 lira gibi miktarlara çıkarmak düşünülmüşse de mütehasısların verdiği izahata nazaran, esasen memleketimizde binek hayvanı az olduğundan subaya veya ere bu miktarlar üzreinden tazminat bedeli verilse dahi, şahsan binek hayvanı tedarikinde müşkülâta uğramaları ve verilen parayı da elden çıkararak hayvan sahibi olmaktan büsbütün mahrum kalmaları ihtimali dâhilinde görülmüştür.

Bu mülâhazaya dayanarak, fevkalâde hallerde ve seferde, ölen hayvanların yerine nakdî tazminat verilmeyerek, Hükümetçe tedariki daha kolay olacağı cihetle, mümkün mertebe aynı evsafda binek hayvanı mubayaa edilerek aynen ikamesi muvafık olacağı Encümenimizce kararlaştırılmıştır.

Bu suretle lâyihanın birinci maddesinin son fıkrası (ancak fevkalâde haller ve seferin devamı müddetince orhu mensuplarıyla jandarmanın ölen hayvanları yerine mümkün olduğu kadar aynı evsafda hayvan Hükümetçe tedarik edilir ve verilir) şekline konulmuştur.

Kanun lâyihası bu tadil ile havalesi mucibince Bütçe Encümenine tevdi edilmek üzere sunulmuştur.

M. M. En. Reisi	M. M.	Kâtip
Sinob	Ağrı	Konya
C. K. Inceday	H. Tuğaç	V. Bilgin
Bolu	Bursa	Bursa
Korgl. A. Alptdoğan	Gl. A. Atli	Gl. N. Tınaz
Çankırı		Çorum
Dr. A. Arkan		E. S. Akgöl
Erzurum	Erzurum	Hatay
A. Akyürek	Gl. Z. Soydemir	Gl. E. Durukan
Kars	Kayseri	Kırklareli
H. Durudoğan	N. Toker	K. Doğan
Kocaeli	Mardin	Muğla
Gl. M. Bakû	Dr. A. Uras	S. Güney
Siird		Tokad
B. Türkay		S. Çelikkol

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Mazbata No. 127

Esas No. 1/274

17. VII. 1944

Yüksek Reisliğe

Ordu ve jandarmaya mensup zâbitlerle efradın vesair binek hakkı olanların kendi malî bineklerinin ve orduya alınan ahali nakliye vasıtalarının ödenmesine dair 1471 sayılı kanunun 4. neü maddesinin değiştirilmesi hakkında Dahiliye Vekilliğince hazırlanan ve Başvekâletin 22. mayıs 1944 tarih ve 6/1362 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Dahiliye ve Millî Müdafaa Encümenleri mazbatalarıyla birlikte Encümenimize tevdi buyurulmakla Millî Müdafaa Vekili Ali Rıza Artunkal ve Dahiliye ve Maliye vekilliklerinin salâhiyetli memurları hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

Subaylara ve erlere ait binek hayvanlarından vazife esnasında ölenler için 1471 sayılı kanuna göre verilen tazminatla istenen evsafda binek hayvanı tedarikine günün şartları içinde imkân olmadığı cihetle bu tazminatın yeter hadde çıkarılmasını sağlamak maksadiyle hazırlanan kanun lâyihası Encümenimizce de esas itibariyle kabule şayan görüldü.

Millî Müdafaa Encümeni; tazminat miktarı çoğaltılabile şahısların matlup evsafda binek hayvanı tedarik etmelerindeki güçlükleri düşüne-

rek fevkalâde hallerde veya seferde ölen binek hayvanlarının yerine yenilerinin Devletçe muhayara edilmesi yolunda lâyihayı tadil etmiştir.

Millî Müdafaa Encümeninin noktaî nazarına iltihak eden Encümenimiz lâyihamın mezkûr Encümenin tadili veçhile kanunlaşmasını maksada daha uygun bulmaktadır.

Umumî Heyetin tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reis V.	M. M.
Çorum	Kastamonu	Tokad
<i>I. Eker</i>	Mezundur	<i>H. N. Keşmir</i>
Kâtip		
İstanbul	Diyarbakır	Diyarbakır
<i>F. Öymen</i>	<i>R. Bekit</i>	<i>Ş. Uluğ</i>
Edirne	Giresun	İsparta
<i>M. N. Gündüzalp</i>	<i>A. Sayar</i>	<i>M. Karaağaç</i>
İstanbul	İstanbul	İzmir
<i>H. Kortel</i>	<i>H. Ülkmen</i>	<i>M. Birsal</i>
Kayseri	Mardin	Trabzon
<i>F. Bayşal</i>	<i>R. Erten</i>	<i>M. S. Anamır</i>
Yozgad		Zonguldak
<i>A. Sungur</i>		<i>E. Erişirgil</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Ordu ve jandarmaya mensup zâbitlerle efradın vesair binek hakkı olanların kendi malı bineklerinin ve orduya alınan ahali nakliye vasıtalarının ödenmesine dair 1471 sayılı kanunun dördüncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Ordu ve jandarmaya mensup zâbitlerle efradın ve sair binek hakkı olanların kendi malı bineklerinin ve orduya alınan ahali nakliye vasıtalarının ödenmesine dair 1471 sayılı kanunun dördüncü maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

(Ordu ve jandarmaya mensup subay ve binek hakkı olan askerî memurlarla jandarma erat hayvanlarının bedeli temlik mazbatalarındaki kıymet üzerinden ödenir. Bu kıymet jandarma erat hayvanları için 200 ve subay hayvanları için 350 lirayı geçemez. Ancak fevkalâde hallerin devamı müddetince bu kıymetler jandarma erat hayvanları için 400 ve subay hayvanları için 600 liraya kadar çıkarılabilir.)

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya Millî Müdafaa, Dahiliye ve Maliye Vekilleri memurdur.

9 . V . 1944

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Ş. Saracoğlu	R. Türel	A. R. Artunkal
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
Hilmi Uran	N. Menemencioğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	Ik. V.
Yücel	Sırrı Day	
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	S. H. Ürgüblü	Ş. R. Hatipoğlu
Mü. V.	Ti. V.	
A. F. Cebesoy	C. S. Siren	

MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Ordu ve Jandarmaya mensup zâbitlerle efradın ve sair binek hakkı olanların kendi malı bineklerinin ve orduya alınan ahali nakliye vasıtalarının ödenmesine dair 1471 sayılı kanunun dördüncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Ordu ve Jandarmaya mensup zâbitlerle efradın ve sair binek hakkı olanların kendi malı bineklerinin ve orduya alınan ahali nakliye vasıtalarının ödenmesine dair 1471 sayılı kanunun dördüncü maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir.

Ordu ve Jandarmaya mensup subay ve binek hakkı olan askerî memurlarla jandarma erat hayvanlarının bedeli temlik mazbatalarındaki kıymet üzerinden ödenir. Bu kıymet jandarma erat hayvanları için 200 ve subay hayvanları için 350 lirayı geçemez. Ancak fevkalâde haller ve seferin devamı müddetince ordu mensuplarıyla jandarmanın ölen hayvanları yerine mümkün olduğu kadar aynı evsafda hayvan hükümetçe tedarik edilir ve verilir.

MADDE 2. — Hükümetin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.